

Raadsvoorstel

Onderwerp

Kadernota 2026 - 2029

1. Aanleiding

Binnen de bestuurlijke planning & control cyclus wordt de vaststelling van de programmabegroting, jaarlijks in november, voorafgegaan door de behandeling van een kadernota door de raad tijdens het voorjaarsdebat.

2. Wettelijke grondslag

Financiële verordening artikel 2 en artikel 4.

3. Beoogd effect/ bestuurlijk kader

De raad stelt kaders vast voor de programmabegroting 2026 en geeft hiermee invulling aan zijn kaderstellende rol.

4. Deadline

Voorjaarsdebat d.d. 3 juli 2025.

5. Voorstel

1. Het nieuw beleid vaststellen en de bijbehorende budgetten beschikbaar stellen via de begroting 2026 (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	FTE	S/I	2026	2027	2028	2029
Bestuur						
B1 - Veiligheid	0,55	S	-57	-57	-57	-57
B2 - Burgerzaken	1,00	S	-69	-69	-69	-69
B3 - Borging wet digitale toegankelijkheid		S	-15	-15	-15	-15
Totaal Bestuur	1,55		-141	-141	-141	-141
Leefomgeving						
L1 - Sportaccommodaties	1,00	S	-87	-87	-87	-87
L2 - Invasieve exoten		I	-20	-20	-20	
L3 - Inzet voor dossier wolf		I	-35			
Totaal Leefomgeving	1,00		-142	-107	-107	-87
Samenleving						
S1 - Zwemveiligheid		S	-25	-25	-25	-25
S2 - Jeugdzorg	0,45	I	-40			

S3 - Budgetbeheer		S	-35	-35	-35	-35
S4 - Inburgering (incidenteel)		I	-96			
S5 - Inburgering (structureel)	1,00	S	-77	-77	-77	-77
S6 - POH Jeugd GGZ		S	-59	-92	-92	-92
S7 - Interventiemaatregelen Sociaal Domein		I	0			
Totaal Samenleving	1,45		-332	-229	-229	-229
Ruimte						
R1 - Opstellen Nota Parkeernormen		I	-25			
R2 - Beleidsnota verkeersregelininstallaties		I	-15			
R3 - Wegenlegger		I	-45			
R4 - Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT)		S	-45	-45	-45	
R5 - Klimaatadaptatie	0,55	S	-105	-165	-165	-165
Totaal Ruimte	0,55		-235	-210	-210	-165
Overhead						
O1 - Functionaris gegevensbescherming	0,55	S	-68	-68	-68	-68
O2 - Crediteurenbeheer	0,67	S	-43	-43	-43	-43
O3 - ICT		S	-61	-61	-61	-61
Totaal Overhead	1,22		-172	-172	-172	-172
Totaal	5,77		-1.022	-859	-859	-794

2. De 'Kaders begroting 2026' vaststellen.
3. Het saldo van de kadernota voor de begroting 2026 sluitend maken door het nemen van de volgende maatregelen:
 - a. Bezuinigingen doorvoeren voor een bedrag van € 750.000, bestaande uit:

Onderwerp	FTE	S/I	2026	2027	2028	2029
1 – Formatie organisatiedirecteur	1,00	S	150	150	150	1050
2 – Formatie managementfuncties	1,60	S	200	200	200	200
3 – Taakstelling (nog in te vullen)		S	400	400	400	400
Totaal	2,60		750	750	750	750

- b. Vanuit de algemene reserve een bedrag van € 1,5 miljoen in te zetten.
- c. De onroerendezaak-belasting (OZB) te verhogen met € 1,0 miljoen (exclusief de reguliere indexering).
- d. De baten uit toeristenbelasting te verhogen met € 140.000 en vanuit de leges met € 200.000 (exclusief de reguliere indexering).

6. Argumenten

1.1. *Door het nieuw beleid geeft het college uitvoering aan het CUP en speelt het in op actuele ontwikkelingen.*

In de kadernota is een toelichting gegeven op deze actuele ontwikkelingen.

2.1 *De raad stelt kaders vast voor de programmabegroting 2026-2029.*

Om de programmabegroting op te stellen stelt de raad kaders vast met betrekking tot de indexering en de spelregels van de begroting.

3.1 *De maatregelen zorgen voor een sluitende begroting 2026*

De begroting 2026 moet op grond van artikel 189 van de Gemeentewet 'structureel' in evenwicht zijn. Dit houdt in dat de structurele lasten worden gedekt met structurele baten. De provincie toetst hierbij of de begroting 2026 structureel sluitend is. De genoemde maatregelen zorgen voor een structureel begrotingsevenwicht.

3a.1 *Bezuinigen dragen bij aan het begrotingsevenwicht 2026*

Het doorvoeren van bezuinigingen is één van de maatregelen die bijdragen aan het begrotingsevenwicht voor 2026.

3a.2 *Bezuinigen zorgen voor lagere structurele lasten*

Hiermee zorgen we ook voor een verbetering van het structureel begrotingssaldo voor 2027 en verder.

3b.1 *De inzet van de algemene reserve draagt bij aan het begrotingsevenwicht voor 2026*

De inzet van de algemene reserve is één van de maatregelen die bijdragen aan het begrotingsevenwicht voor 2026.

3b.2 *Inzet van de algemene reserve ter dekking van een begrotingstekort is toegestaan*

Door aangepaste regelgeving is het onder voorwaarden mogelijk om een deel van de algemene reserve in te zetten als dekking voor het begrotingstekort.

3b.3 *Onze algemene reserve is op peil*

Door positieve jaarrekeningresultaten van de afgelopen jaren is de algemene reserve gegroeid. Met deze maatregel worden deze middelen ingezet ten behoeve van de samenleving.

3c.1 *Verhoging van de OZB draagt bij aan het begrotingsevenwicht 2026*

Het verhogen van de OZB is één van de maatregelen die bijdragen aan het begrotingsevenwicht voor 2026.

3c.2 *Met de verhoging van de OZB verkleinen we het meerjarig tekort.*

Ook voor de jaren na 2026 is er sprake van een begrotingstekort. Deze maatregelen zorgen voor een verbetering van het structureel begrotingssaldo voor 2027 en verder.

3c.3 *Een hogere OZB sluit beter aan bij het voorzieningenniveau in Leusden*

Het voorzieningenniveau is hoog en de algemene uitkering voor Leusden wordt meer dan gemiddeld gekort door de hoge WOZ-waarden. Toch behoren de gemiddelde woonlasten in gemeente Leusden tot de laagste in de provincie Utrecht.

3d.1 *Verhoging van de toeristenbelasting en de leges draagt bij aan het begrotingsevenwicht 2026*

Het verhogen van de de toeristenbelasting en de leges is één van de maatregelen die bijdragen aan het begrotingsevenwicht voor 2026.

3d.2 *Met de verhoging van de toeristenbelasting en de leges verkleinen we het meerjarig tekort.*

Ook voor de jaren na 2026 is er sprake van een begrotingstekort. Deze maatregelen zorgen voor een verbetering van het structureel begrotingssaldo voor 2027 en verder.

3d.3 *Leges zijn meer kostendekkend*

Door verhoging van de leges wordt de kostendekkendheid hoger.

3d.4 *Toeristenbelasting wordt ook gebruikt voor promotie*

Een deel van de extra inkomsten wordt gebruikt als dekking van de kosten voor de deelname aan het regionaal bureau toerisme (Nieuw beleid R4).

7. **Alternatieve scenario's**

De begroting voor 2026 kan ook structureel sluitend worden gemaakt door een andere verdeling van de maatregelen. Met het voorstel wordt invulling gegeven aan de motie MV.1 Voorbereidingen Kadernota Ravijnjaar 2026 d.d. 3 april 2025.

8. Risico's

Het saldo van deze kadernota voor 2026 geeft een tekort van € 627.000. In dit saldo zijn de effecten van meicirculaire en eventuele extra middelen voor Dagelijks onderhoud buitenruimte (DOBR) en Meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) nog niet meegenomen.

De verwachting is dat de meicirculaire zorgt voor extra middelen voor de gemeente maar het is nog niet duidelijk of dit voldoende is voor de extra lasten van de andere onderwerpen.

9. Vervolg

De vastgestelde kaders worden verwerkt in de programmabegroting 2026. Op 6 november 2025 stelt de raad deze programmabegroting vast en kan dan op grond van zijn controlerende rol nagaan of de kaders goed zijn verwerkt.

10. Evaluatie

N.v.t.

11. Inkoopadvies

N.v.t.

12. Advies van HR

N.v.t.

13. Advies ICT

N.v.t.

14. Juridisch advies

N.v.t.

15. Financieel advies (kosten en dekking)

N.v.t.

16. Advies communicatie

Na vaststelling van de Kadernota 2026-2029 versturen we een persbericht met daarin de belangrijkste onderwerpen en financiële keuzes helder opgesomd. Ook wordt de Kadernota op ons Intranet (intern) en op de gemeentewebsite Leusden.nl (extern) beschikbaar gesteld.

17. Intergemeentelijke samenwerking

N.v.t.

18. Global Goals

☐	Goal 01	Einde aan Armoede	
☐	Goal 02	Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw	
☐	Goal 03	Gezondheidszorg voor iedereen	
☐	Goal 04	Inclusief, gelijkwaardig en goed onderwijs voor iedereen	
☐	Goal 05	Gelijke rechten voor mannen en vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes	
☐	Goal 06	Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen	
☐	Goal 07	Toegang tot betaalbare en duurzame energie	
☐	Goal 08	Inclusieve economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen	
☐	Goal 09	Infrastructuur voor duurzame industrie	
☐	Goal 10	Verminderen van ongelijkheid binnen en tussen landen	
☐	Goal 11	Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam	
☐	Goal 12	Duurzame consumptie en productie	
☐	Goal 13	Aanpak van klimaatverandering	
☐	Goal 14	Beschermen en duurzaam gebruik van oceanen en zeeën	
☐	Goal 15	Beschermen en duurzaam gebruik van ecosystemen, bossen en biodiversiteit	
☒	Goal 16	Bevorderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen	
☐	Goal 17	Versterken van mondiaal partnerschap en coherent beleid voor duurzame ontwikkeling	

19. Klimaatadaptatie

N.v.t.

20. Burgerparticipatie

In het hele proces van de ombuigingen heeft een uitgebreid participatieproces plaatsgevonden.

21. Bijlagen

Kadernota 2026 – 2029